

สรุปและคาดคะเนความต้องการห้องบรรยายในอนาคต

1. สรุปอัตราการใช้ห้องบรรยายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

อัตราการใช้พื้นที่ห้องบรรยาย ของทุกคณะในวิทยาเขตหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2536 และ 2537

คณะ	ปีการศึกษา 2536				ปีการศึกษา 2537			
	ตาม ความจุ (ชม./สป.)	ต่ำกว่า ความจุ (ชม./สป.)	รวม (ชม./สป.)	อัตราการ ใช้ห้อง (%)	ตาม ความจุ (ชม./สป.)	ต่ำกว่า ความจุ (ชม./สป.)	รวม (ชม./สป.)	อัตราการใช้ห้อง (%)
1.วิทยาศาสตร์	369	444	813	77.43	319	498	817	80.49
2.วิทยาการจัดการ	190	214	404	88.79	275	194	469	103.08
3.วิศวกรรมศาสตร์	219	178	397	51.56	270	164	434	59.05
4.ทรัพยากรธรรมชาติ	126	190	316	60.19	141	181	322	65.71
5.เภสัชศาสตร์	30	22	52	49.52	56	15	71	67.62
6.ทันตแพทยศาสตร์	53	5	58	41.43	51		51	36.43
7.พยาบาลศาสตร์	269	58	327	44.49	281	42	323	43.95
*8.แพทยศาสตร์	4584	2124	6708	32.59	5115	2864	7979	38.74

* คณะแพทยศาสตร์ คัดอัตราการใช้ห้องบรรยายเป็นชั่วโมงต่อปีการศึกษา

จากตาราง สรุปอัตราการใช้ห้องบรรยาย พบว่า ในปีการศึกษา 2536 คณะวิทยาการจัดการมีอัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับสูงมาก (88.79%) คณะวิทยาศาสตร์ มีอัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับสูง (77.43%) คณะทรัพยากรธรรมชาติ อัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับปานกลาง (60.19%) ส่วนคณะที่มีอัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับต่ำถึงต่ำมาก ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์และคณะแพทยศาสตร์

ในปีการศึกษา 2537 คณะวิทยาการจัดการ และ คณะวิทยาศาสตร์ มีอัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับสูงมาก คือ 103.08% และ 80.49% ตามลำดับ ส่วนคณะเภสัชศาสตร์ และคณะทรัพยากรธรรมชาติ มีอัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับปานกลาง คือ 67.62% และ 65.71% ตามลำดับ นอกนั้นมีอัตราการใช้ห้องบรรยายในระดับต่ำถึงต่ำมาก ได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์

เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ห้องบรรยายในภาพรวม พบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีอัตราการใช้ห้องบรรยายอยู่ในระดับสูง โดยเฉลี่ย ร้อยละ 70.5 (ไม่รวมคณะแพทยศาสตร์ ทั้งนี้เพราะลักษณะการใช้ห้องบรรยายของคณะแพทยศาสตร์ ส่วนใหญ่นำไปใช้สำหรับจัดกิจกรรมอื่นๆ เช่น จัดประชุม อบรม สัมมนา เป็นต้น) อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ห้องบรรยายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยรวมอัตราการใช้ห้องบรรยายคณะแพทยศาสตร์ พบว่า อัตราการใช้ห้องบรรยายจะอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉลี่ย ร้อยละ 67.1

2. การคาดคะเนความต้องการห้องบรรยายในอนาคต

2.1 ความต้องการห้องบรรยายในปัจจุบัน

2.1.1 จำนวนห้องบรรยาย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีห้องบรรยายที่ใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น 113 ห้อง เป็นห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 58 ห้อง ขนาด 61-100 คน จำนวน 23 ห้อง ขนาด 101-200 คน จำนวน 24 ห้อง และ 200 คนขึ้นไป จำนวน 8 ห้อง จำแนกเป็นห้องของคณะต่างๆ ดังนี้

ห้องบรรยายคณะวิทยาศาสตร์	จำนวน 30 ห้อง
ห้องบรรยายคณะวิทยาการจัดการ	จำนวน 12 ห้อง
ห้องบรรยายคณะวิศวกรรมศาสตร์	จำนวน 17 ห้อง
ห้องบรรยายคณะทรัพยากรธรรมชาติ	จำนวน 14 ห้อง
ห้องบรรยายคณะเกษตรศาสตร์	จำนวน 4 ห้อง
ห้องบรรยายคณะทันตแพทยศาสตร์	จำนวน 5 ห้อง
ห้องบรรยายคณะพยาบาลศาสตร์	จำนวน 19 ห้อง
ห้องบรรยายคณะแพทยศาสตร์	จำนวน 12 ห้อง
รวม	113 ห้อง

2.1.2 อัตราการใช้ห้องบรรยายโดยภาพรวมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จากจำนวนชั่วโมงการใช้ห้องบรรยายโดยกำหนดเกณฑ์การใช้ห้องบรรยาย แต่ละห้องไม่เกิน 80% (28 ชม. ใน 1 สัปดาห์) ซึ่งสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ความจุ (คน)	จำนวนห้อง	ชม. การใช้ห้องบรรยาย เต็มที่ (80%)	ชม. การใช้จริง / (%)	ชม.ที่เหลือ/ขาด
1 - 60	58 [53]	1,624 [1,484]	1,189 [1,120]	+435 [+364]
61 - 100	23 [23]	644 [644]	676 [676]	-32 [-32]
101 - 200	24 [18]	672 [504]	535 [451]	+137 [+53]
201 ขึ้นไป	8 [7]	224 [196]	257 [247]	-33 [-51]
รวม	113 [101]	3,164 [2,828]	2,657 [2,494]	+ 507 [334]

[X] ไม่รวมข้อมูลของคณะแพทยศาสตร์

จากตาราง เมื่อพิจารณาอัตราการใช้ห้องบรรยาย โดยไม่รวมข้อมูลของคณะแพทยศาสตร์ พบว่ามหาวิทยาลัยยังขาดห้องบรรยายขนาด 61-100 คน จำนวน 32 ชั่วโมง (2 ห้อง) ห้องบรรยายขนาด 201 คนขึ้นไป จำนวน 51 ชั่วโมง (2 ห้อง)

สำหรับ จำนวนชั่วโมงการใช้ห้องบรรยายที่เหลือ เป็นห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 364 ชั่วโมง และห้องบรรยายขนาด 101-200 คน จำนวน 53 ชั่วโมง พิจารณาห้องบรรยายขนาด 1-60 คน ส่วนใหญ่เป็นห้องบรรยายของคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งห้องเหล่านี้ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาโท (โดยเฉลี่ยประมาณ 23 ชม./สัปดาห์ ทั้งนี้ไม่รวมคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์) และจัดกิจกรรมอื่นๆ ภายในคณะและภาควิชา เช่น จัดประชุม อบรม สัมมนา และกิจกรรมพิเศษต่างๆ

2.1.3 หากพิจารณาความต้องการใช้ห้องบรรยายในสภาพปัจจุบันเป็นรายละเอียด พบว่า

คณะวิทยาศาสตร์ ขาดห้องบรรยาย 3 ห้อง เป็นห้องบรรยายขนาด 101 - 200 คน จำนวน 1 ห้อง และห้องบรรยายขนาด 201 คนขึ้นไป จำนวน 2 ห้อง แต่ปัญหานี้จะหมดไป ถ้าหากการก่อสร้างอาคารเทคโนโลยีชีวภาพและบริการวิชาการแล้วเสร็จ ซึ่งจะมีห้องบรรยายเพิ่มขึ้น 3 ห้อง คือ ห้องบรรยายขนาด 240 คน จำนวน 2 ห้อง และห้องบรรยายขนาด 140 คน จำนวน 1 ห้อง

คณะวิทยาการจัดการ ขาดห้องบรรยาย 7 ห้อง เป็นห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 1 ห้อง ห้องบรรยายขนาด 61-100 คน จำนวน 4 ห้อง และห้องบรรยายขนาด 101-200 คน จำนวน 2 ห้อง ซึ่งคณะจะมีการต่อเติมอาคารเพิ่ม โดยประกอบด้วยห้องบรรยายขนาด 250 คน จำนวน 2 ห้อง คาดว่าจะสามารถแบ่งเบาการใช้ห้องบรรยายที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้ ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่คณะยังขาดห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 1 ห้อง และห้องบรรยายขนาด 61-100 คน จำนวน 4 ห้อง

คณะพยาบาลศาสตร์ มีห้องบรรยายเพียงพอในการจัดการเรียนการสอน แต่จะขาดห้องที่ใช้สำหรับการอภิปรายกลุ่มย่อย หากการก่อสร้างอาคารเรียนรวมหลังใหม่แล้วเสร็จ ซึ่งอาคารหลังนี้ประกอบด้วย ห้องบรรยายขนาด 250 คน จำนวน 2 ห้อง ห้องบรรยายขนาด 120 คน จำนวน 4 ห้อง ห้องบรรยายขนาด 90 คน จำนวน 6 ห้อง และห้องสัมมนา 30 คน จำนวน 6 ห้อง คาดว่าจะสามารถแก้ปัญหาของคณะพยาบาลศาสตร์ และคณะอื่นๆ ที่ขาดแคลนห้องบรรยายในปัจจุบันได้

คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะเภสัชศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ ปัจจุบันมีห้องบรรยายเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอน

2.2 แนวทางการจัดการเรียนการสอนและห้องบรรยายที่ต้องการเพิ่มในอนาคต

2.2.1 กรณีที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ยังยึดวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม พบว่า

คณะวิทยาศาสตร์ ต้องการห้องบรรยายขนาด 201 คนขึ้นไป จำนวน 13 ห้อง

คณะวิทยาการจัดการ ต้องการห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 5 ห้อง และห้องบรรยายขนาด 201 คนขึ้นไป จำนวน 5 ห้อง

คณะวิศวกรรมศาสตร์ ต้องการห้องบรรยายขนาด 1 - 60 คน จำนวน 7 ห้อง

คณะเภสัชศาสตร์ ถ้ามีการรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น เป็น 160 คน ต้องการห้องบรรยายขนาด 101 - 200 คน จำนวน 4 ห้อง

ดังนั้น ความต้องการห้องบรรยายโดยภาพรวม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จะขาดห้องบรรยาย 34 ห้อง (30 ห้อง)* แบ่งเป็นห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 12 ห้อง ห้องบรรยายขนาด 200 คนขึ้นไป จำนวน 22 ห้อง (18 ห้อง)*

* จำนวนห้องบรรยายที่ไม่รวมคณะเภสัชศาสตร์ กรณีรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น 160 คน

2.2.2 หากมหาวิทยาลัยใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนในวิชาพื้นฐาน โดยให้นักศึกษาเรียนที่คณะของตนเองและให้อาจารย์เดินทางไปสอน พบว่า

- คณะวิทยาศาสตร์ จะสามารถแบ่งเบาการจัดห้องบรรยาย ได้ประมาณ 40% ซึ่งคาดว่าจะในอนาคต คณะต้องการห้องบรรยายขนาด 201 คนขึ้นไป จำนวน 7 ห้อง
- คณะวิทยาการจัดการ ต้องการห้องบรรยายขนาด 1-60 คน จำนวน 5 ห้อง และห้องบรรยายขนาด 201 คนขึ้นไป จำนวน 5 ห้อง
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ ต้องการห้องบรรยายขนาด 1 - 60 คน จำนวน 7 ห้อง
- คณะเภสัชศาสตร์ ถ้ามีการรับนักศึกษาจำนวน 120 คน ก็ไม่ต้องเพิ่มห้องบรรยาย (หากมีการรับนักศึกษามเพิ่มเป็น 160 คน จะต้องการห้องบรรยายขนาด 200 คน จำนวน 4 ห้อง)

ดังนั้น ความต้องการห้องบรรยายโดยภาพรวม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จะขาดห้องบรรยาย จำนวน 24 ห้อง(ไม่รวมคณะเภสัชศาสตร์) แบ่งเป็นห้องบรรยายขนาด 1 - 60 คน จำนวน 12 ห้อง ห้องบรรยายขนาด 200 คนขึ้นไป จำนวน 12 ห้อง

2.2.3 ข้อเสนอแนะ

- มหาวิทยาลัย ควรเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่ 2 ซึ่งจะสามารถลดค่าใช้จ่ายในการใช้ห้องบรรยายได้มากกว่ารูปแบบที่ 1 ถึง 10 ห้อง
- มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนมีการสร้างอาคารเรียนรวม เพื่อให้สามารถใช้ห้องบรรยายให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสะดวกในการบริหารจัดการ เพราะทุกคณะในวิทยาเขตหาดใหญ่ สามารถเข้าใช้ห้องบรรยายในอาคารเรียนรวม ได้เท่าเทียมกัน
- ในอนาคต มหาวิทยาลัย ไม่ควรสนับสนุนให้มีการสร้างห้องบรรยายขนาด 1-60 คน อีก แต่ควรสร้างห้องบรรยายขนาด 100 คน และมีฉากกั้นเพื่อให้สามารถรองรับการจัดการจัดการชั้นเรียนเล็กได้ด้วย
- มหาวิทยาลัย ควรมีข้อตกลงกับคณะในเรื่องการปรับเปลี่ยนห้องบรรยาย เมื่อคณะต้องการนำห้องบรรยายไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น